

Πώς το Πανεπιστήμιο Κύπρου αντιμετωπίζει τη νέα προσοντούχα γενιά

Στο Πανεπιστήμιο Κύπρου περισσότεροι από το 1/3 όσων επιτελούν ακαδημαϊκή εργασία έρευνας ή/και διδασκαλίας δεν έχουν κανονικές θέσεις εργασίας και οι πλείστοι από αυτούς είναι ωρομίσθιοι. Πέραν από τους χαμηλούς μισθούς, συχνά εξευτελιστικούς και παντελώς ασύνδετους με τα επιστημονικά τους προσόντα, και τη συχνά πολυετή εμπειρία τους, οι εκατοντάδες αυτοί εργαζόμενοι, πάνω στους οποίους στηρίζεται σε σημαντικό βαθμό το Πανεπιστήμιο Κύπρου, δεν τυγχάνουν καμιάς απολύτως εκτίμησης ως ακαδημαϊκό προσωπικό. Αυτή η διαπίστωση είναι που μας ώθησε στο να ιδρύσουμε τη συντεχνία ΔΕΔΕ πριν από δύο χρόνια και να προσπαθήσουμε αφενός να οργανώσουμε τους συναδέλφους μας που υφίστανται αυτή την εργασιακή εκμετάλλευση και αφετέρου να διαπραγματευτούμε με τη διοίκηση του Πανεπιστημίου καλύτερους όρους στα πλαίσια συλλογικών συμβάσεων, όπως συμβαίνει και σε πληθώρα πανεπιστημίων στο διεθνή χώρο.

Η ΔΕΔΕ συνάντησε τη στείρα άρνηση από πλευράς του Πανεπιστημίου να συζητήσει την ουσία των ζητημάτων, να κατανοήσει το ότι η επισφαλής εργασία αντιστρατεύεται και την ποιότητα της έρευνας και της διδασκαλίας και να πάρει μέτρα προς την κατεύθυνση μιας ορθολογικής οργάνωσης του ανθρώπινου του δυναμικού. Με αφορμή την οικονομική κρίση το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει συνηθίσει να βασίζεται στη φθηνή εργασία για τις ανάγκες διδασκαλίας και έρευνας, ενώ διαχειρίζεται αυτή τη μερίδα του προσωπικού, παρόλο που αριθμεί πέραν του 1/3 των ερευνητών και διδασκόντων, ως να είναι αόρατη στο οργανόγραμμα. Το Π.Κ. δεν θεωρεί ακαδημαϊκό αυτό το προσωπικό παρά τα ακαδημαϊκά του προσόντα, κριτήρια πρόσληψης, καθήκοντα και είδος εργασίας που επιτελεί, για να αποκρύψει την κραυγαλέα διάκριση που εφαρμόζει σε επίπεδο όρων εργασίας. Αν και, βέβαια, αυτοί οι ερευνητές και διδάσκοντες δεν μπορούν να καταταχθούν ούτε στο διοικητικό, ούτε και στο τεχνικό προσωπικό του Πανεπιστημίου, που είναι οι άλλες δυο υπάρχουσες κατηγορίες του οργανογράμματος.

Επιπλέον, οι Αρχές του Π.Κ. υιοθετούν μια αυταρχική στάση όταν αυτοί οι εργαζόμενοι θέσουν αιτήματα, ακόμα και αιτήματα χωρίς οικονομικό κόστος ή αυτονόητα εργασιακά δικαιώματα, όπως προκύπτουν από το Σύνταγμα και την κείμενη νομοθεσία, πόσον μάλλον αιτήματα που αφορούν αξιοπρεπείς μισθούς συναρτημένους με τα προσόντα και την εμπειρία αυτών των εργαζομένων. Η Συντεχνία ή μέλη της χρειάστηκε να προειδοποιήσουν με νομικά μέτρα σε προσπάθειες αναδρομικής στέρησης δικαιωμάτων, θέματα διακρίσεων, μη εφαρμογή της προστασίας της μητρότητας. Σε όσα από τα άλλα θέματα που δεν ενέχουν εξόφθαλμες παραβιάσεις της νομοθεσίας αλλά αποτελούν θέματα ρύθμισης εργασιακών σχέσεων και άρα θα έπρεπε να τύχουν διαλόγου και διαπραγμάτευσης, οι Αρχές του Π.Κ. απλώς αγνοούν τις επιστολές μας.

Από το 2013 και μετά ψηφίστηκε μια σειρά μέτρων, τα οποία δυσχεραίνουν σοβαρά τους όρους εργασίας των επισφαλών ακαδημαϊκών, αλλά και αντικατοπτρίζουν γενικότερα τον τρόπο με τον οποίο το Πανεπιστήμιο αντιμετωπίζει τη νέα προσοντούχα γενιά: διαδοχικές μειώσεις ωριαίας αμοιβής, οι οποίες είναι δυνανάλογες με τα εισοδήματα αυτής της κατηγορίας προσωπικού, υποχρεωτικός τερματισμός της απασχόλησης στο Π.Κ. μετά από 6 εξάμηνα ανεξαρτήτως των υψηλά εξειδικευμένων προσόντων και της ποιότητας της

εργασίας που προσφέρει ο εργαζόμενος, μη τήρηση της προβλεπόμενης κλίμακας μισθοδοσίας και προσφορά χαμηλών μισθών για τους μεταδιδακτορικούς ερευνητές.

Ως πιο πρόσφατο μέτρο, η Σύγκλητος ενέκρινε εισήγηση του Πρυτανικού Συμβουλίου (Συνεδρία αρ. 11/2017, 30/03/2017) βάσει της οποίας θα παρακρατείται προληπτικά το 20% των απολαβών όλων ανεξαρτήτως των Ειδικών Επιστημόνων και Επισκεπτών από την τελευταία μισθοδοσία κάθε εξαμήνου, ποσό που θα καταβάλλεται μόνο στην περίπτωση που υποβάλουν τις βαθμολογίες των φοιτητών εντός της ημερομηνίας που καθορίζει η Υπηρεσία Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας. Ενώ για τα μέλη ΔΕΠ, σε κανονικές θέσεις εργασίας, δεν θα εφαρμόζεται το μέτρο ούτε προληπτικά ούτε καθολικά, αλλά στοχευμένα, στο μέλος που δεν θα καταχωρήσει τις βαθμολογίες εντός του προβλεπόμενου χρόνου θα γίνεται αποκοπή 20% της ετήσιας κατανομής του από τα επιπλέον ερευνητικά του έξοδα και όχι των άμεσων απολαβών του. Η καλύτερη τεχνική αποδοτικότητα του Πανεπιστημίου, στην οποία υποτίθεται στοχεύει το διοικητικό αυτό μέτρο, δεν μπορεί να γίνεται μέσα από προληπτικό και αδιάκριτο συνολικό εκβιασμό σε όλους τους ακαδημαϊκούς χωρίς οργανικές θέσεις, καθότι, πέραν από άδικο, προσβλητικό και επαγγελματικά αντιδεοντολογικό, ενδεχομένως να παραβιάζει και την κείμενη νομοθεσία για την προστασία των μισθών. Αυτό το μέτρο αποδεικνύει τη σοβαρή διάκριση που εφαρμόζει το Π.Κ. στη μεταχείριση του προσωπικού του, κυρίως απέναντι στους πιο αδύναμους, οι οποίοι εντούτοις αποτελούν βασικό πυλώνα της λειτουργίας του ανεξαρτήτως της τυπικής εργασιακής τους θέσης. Ταυτόχρονα, ένα τέτοιο μέτρο έχει άμεσες οικονομικές επιπτώσεις και λειτουργεί έντονα ως τιμωρητικό για άτομα σε μερική απασχόληση, με πενιχρά εισοδήματα.

Καλούμε την αρμοδία επιτροπή του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου να μην επικυρώσει αυτόν τον νέο απαράδεκτο κανονισμό. Γενικότερα καλούμε τις Αρχές του Π.Κ. να αναγνωρίσουν επιτέλους τον σημαντικό ρόλο και την ποιοτική εργασία αυτής της μεγάλης μερίδας του ακαδημαϊκού τους προσωπικού, να τη μεταχειρίζονται με τον πρέποντα επαγγελματικό σεβασμό και να προσέλθουν σε διάλογο για την καθιέρωση ενός πιο υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος. Καλούμε, επίσης, την Πολιτεία να αναλάβει τις ευθύνες της σε σχέση με το μεγαλύτερο πανεπιστήμιο της χώρας και τις πρακτικές διαχείρισης των εργαζομένων που υιοθετεί, οι οποίες αντιστρατεύονται την ποιοτική εκπαίδευση και παραγωγή επιστημονικής έρευνας και ενισχύουν την οδύνη των νέων επιστημόνων, κοινωνική, οικονομική, ψυχική, την ώθηση τους προς εγκατάλειψη αυτού του επαγγελματικού χώρου, καθώς και τη ροή εγκεφάλων (braindrain) προς το εξωτερικό.